

## *АЛГОРИТМ*

### *ДІЙ У ВИПАДКУ ПРОЯВУ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ*

1. Найперше з булінгом треба боротися через його попередження, але ті, хто здійснюють цькування, мають розуміти, що за цим слідує покарання»,
2. Якщо дитина стала свідком булінгу в закладі освіти, передусім вона може розказати про це батькам, куратору, викладачу, психологу або безпосередньо директору.
3. Дитина може звернутись на гарячу лінію ГО «Ла Страда – Україна» з протидії насильству в сім'ї або із захисту прав дітей, до соціальної служби з питань сім'ї, дітей та молоді, до Національної поліції або Центру надання безоплатної правової допомоги.
4. Якщо свідком булінгу став педагог або інший працівник коледжу, то він має повідомити директора коледжу незалежно від того, чи поскаржилась йому жертва булінгу чи ні.
5. Після отримання звернення дитини, відповідна особа або орган інформує директора коледжу у письмовій формі про випадок булінгу.
6. Директор коледжу має розглянути таке звернення та з'ясувати всі обставини булінгу.
7. Надалі директор коледжу має скликати засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслити подальші дії.
8. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то директор коледжу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.
9. До складу такої комісії можуть входити педагоги, психолог, соціальний педагог, батьки постраждалого та «булера», директор коледжу та інші зацікавлені особи.
10. У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України.

## ***ЩО ВАРТО ЗНАТИ І РОБИТИ БАТЬКАМ, ЧИЇ ДІТИ СТАЛИ ЖЕРТВАМИ БУЛІНГУ?***

1. Відмовитись від двох крайнощів: стратегії «вирішити все і відразу» – коли батьки йдуть розбиратись з дітьми чи викладачами, і в процесі застосування образ чи фізичного насилля з жертв перетворюють у кривдників. Друга крайність – це ж діти, самі розберуться. Комплекс жертви формується на все життя і дитина може стати патологічною жертвою і у виші, і в робочих колективах.

2. Вислухати дитину і заспокоїти її. Дитина має зрозуміти, що проблема вирішиться. І що її вини у цькуванні немає.

3. Обговорити проблему з третіми особами (іншими батьками, вчителями) – без претензій та відстоювання своєї точки зору. Дитина може гіперболізувати або перекручувати ситуацію. І насправді в проблемі вона не жертва, а кривдник.

4. Звернутись до керівника навчальної групи, обговорити та стимулювати його провести відповідні виховні години з дітьми.

5. Написати заяву директора коледжу, який має збирати відповідну комісію, яка розглядатиме проблему, і сформує звернення до поліції.

6. Не боятись звертатись до психолога. Часто проблема дитини лежить у стосунках у сім'ї. Вона може калькувати чийсь роль, особливо, якщо дитина давно є жертвою у своїй групі.

7. Незалежно від дій, що будуть застосовані у закладі освіти, сприяти підвищенню самооцінки дитини, у тому числі й через створення для неї додаткових соціальних середовищ (інші групи спілкування – наприклад, якісь секції чи гуртки).

### ***ПОРАДИ «ЯК СПРАВИТИСЯ З БУЛІНГОМ»***

1. Зберігай спокій і обійди ситуацію.

2. Розкажи дорослому якому ти довіряєш, про те, що трапилося, або повідом про це анонімно.

3. Поговори про це із своїми братами чи сестрами, або з друзями, щоб тобі не здавалося, що ти самотній.

4. Зателефонуй на «гарячу лінію» 0 800 500 225 безкоштовно зі стаціонарних та 772 мобільних телефонів у межах України.